

ZLATO Z ŘEKY OPAVY

Autoři na základě literárních rešerší, revize oblasti a vlastních pozorování předkládají své poznatky ohledně výskytů a těžby zlata v širší oblasti povodí řeky Opavy. Podle klasifikace ložisek zlata (Boyle R. W. 1979) se jedná o jeho osmou hlavní kategorii – 8. Rozsypy. (a) Eluviální, zahrnující rýžoviště vyvinutá v krasech. (b) Aluviální. (c) Fosilní eluviální a aluviální.

Dokumentaci zbytků po rýžování zlata na severní Moravě provedl Pošepný F. (1895) a následně pak Lowag J. (1926). Archívní údaje o těžbě sekundárních výskytů zlata zpracoval Bílek J. (1963), který uvádí celkem 118 rýžovišť ve Slezsku, z nich však je řada problematická. Na základě Bílkových údajů vyhodnotil úložní poměry rýžovišť mj. i na řece Opavě Zítek B. (1965). Odhad vytěžitelných zásob zlatonosných sedimentů v nezastavěných oblastech na řece Opavě mezi Vrbnem pod Pradědem a Novými Heřminovými provedl Vaněček M. (1984). Na deseti lokalitách o celkové ploše necelé 23 km² byly odhadnuty zásoby zlatonosných štěrkopísků na 4 mil. m³, při předpokládané kovatosti 0,2 g/m³ (odhad je shodný se Zítkem B., 1965) – vše in Morávek P. et al. (1992).

Ve vrbenské oblasti jsou vyvinuta nejrozsáhlejší rýžoviště v jesenícké oblasti. Tato jsou situována především v povodí Černé, Střední a Bílé Opavy a na vlastní Opavě pod soutokem u Vrbna p. P. Ve štěrkopískových sedimentech Černé Opavy byly zjištěny obsahy zlata 1,5 g/m³ (Lowag J. 1926). Na počátku 20. století byla zkoumána rovněž zlatonosnost sedimentů Střední Opavy v úseku Vrbno p. P. a Karlovice. Zjištěné obsahy se pohybovaly kolem 0,5 g/m³, u skalního podkladu dosahovaly hodnot až 2 g/m³ (Lowag J. 1926, Kořan J. 1974) – vše in Morávek P. et al. (1992). Popisem rozsypů v oblasti se zabýval také Mácha B. (1921), který zmiňuje trojí odvaly.

Šlichovou prospekci celé oblasti Jeseníků provedla Albrechtová E. a kol. (1984).

Revizí pozůstatků sekundárních ložisek zlata i s odhadem jejich kovatostí a zásob se zabýval Novák Jar. a kol. (1988).

V přednášce navazujeme zvláště na práce posledních dvou autorů a jejich kolektivů.